

A lap szemleli részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendő az előfizetési díjak, nyiltterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor
Fél évre 4 kor
Negyed évre 2 kor
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetőknek jutányosan számítottak.

Nyilttérre 50 fillér.

MURAKÖZ

Feloldó szerkesztő:
ZRINYI KAROLY.

Főszerkesztő:
MARGITAI JOZSEF.

Kiadó és laptulajdonos:
STRAUSZ SANDOR.

Fürdőt a népnek!

Budapesten és a nagyobb folyók mentén több városban betiltották a szabadban való fürdést. Megfosztották a szegény néposztályokat az ő egyetlen fürdési alkalmuktól. A drága nyilvános fürdőket a megélhetéssel küzdők nagy tömegei nem használhatják. Budapest és a többi városok fényűzőes fürdőpalotái az ő számukra nem léteznek.

Aki e néposztályok egészségügyét ismeri és tudja azt a kapcsolatot, mely az ő egészségük és a többi osztályok egészsége között fennáll, aki ismeri a ragályok és fertőző betegségek ijesztően terjedő pusztítását, azt e hiradás méltán tölti el aggodalommal.

A fürdés nem fényűző. A ragályozó és kör-okozó csirákat testünkől távol tartani, a fertőzések és ragályok elterjedését megakadályozni másként nem lehet. Az összes társadalmi osztályokat tehát egyaránt súlyosan érinti ez a tilalom, mely utána csak közegészségi állapotaink vésses romlása következik.

A szabadban való fürdés betiltását, nagy hordereje dacára, a társadalom legfőbb osztálya közömbösen fogadta. Egyedül az Országos Magyar Népfürdő Egyesület emelte fel tiltakozó szavát. Ennek az állásfoglalásnak célja nem a szabadban való fürdés fenntartása volt. Kétségtelenül helyes volna a rendőrhatalóságoknak amaz intézkedése, hogy a szabadban fürdők életbiztonsága mennél jobban megóvassék. De ennek nem

az a módja, hogy néhány emberélet megmentése árán más ezreket és tízezreket fosszanak meg az ő anyagi viszonyaik mellett egyedül kínálkozó fürdési lehetőségtől és ezzel szabad útat nyissanak a fertőző betegségek terjedésének.

Fonák intézkedés ez. A mai szociálpolitikai elvekkel határozottan ellenkezik.

Örömmel látjuk ezért a budapesti munkásság határozott állásfoglalását, amely szintén a nép által könnyen megközelíthető fürdők létesítését követeli és sürgeti.

A tisztasági fürdés nem egyesek magánügye. Ügye az az egész társadalomnak. Az egész társadalom léteérdeke fűződik ahhoz és helyrehozhatatlan hibát követnek el azok, akik ezt az ügyet elhanyagolják, holott azt gondolni elsőrangú feladatuk lenne.

A legkisebb községnek is kötelessége ezen elsőrendű szükséglet fedezésére anyagi áldozatokat hozni.

A folyók, tavak mellett fekvő községekben a nyári-fürdő megoldása könnyű és igen kevés befektetést igényel. Ez a fürdésre alkalmas hely körülfertőzéséből és a talaj kiegyengetéséből áll. A tehetősebb községek feladata itt nem ér véget, azoknak ingyeneszodákat kell felállítaniok.

Németországban nincs város ilyen fürdő nélkül; de még valamire való község sem. Németország az ő hatalmas egészségügyi szervezetével, amelyben előkelő szerepe van a népfürdőintézménynek, el is érte azt, hogy

a tüdővész halálozások száma rohamosan csökkent. Némely évben 10000-rel.

A példa elég meggyőző arra, hogy okuljunk belőle.

Anyagi eszközökről gondoskodni nem is olyan nehéz. A Népfürdő Egyesület díjtalanul készít minden község számára népfürdőtervet. A Magyar Város és Közséfejlesztési Részvény Társaság pedig feladatainak körébe vonta e fürdők felállításának elősegítését azzal, hogy ő maga építi fel és üzembe helyezve adja át a községeknek, melyek azt hosszú lejáratú amortizációs kölcsön módjára fizethetik vissza.

A községekre háruló teher tehát nem súlyos. Az ügy oly nagy fontosságú, hogy még sokkal nagyobb anyagi áldozatoktól sem szabadna visszariadni. Mely község vezetése alkalmas kezekben van, az nem is fog késkelteni.

Szomorú közegészségügyi viszonyainknak egető szüksége van megértő harcosokra. Meg kell ragadni a kiadott jelszót, amit mindnyájunk érdekében hangoztatunk: Fürdőt a népnek!

Magyarország kultúrája az 1911. évben.

VIII.

Muzeumok. A Magyar Nemzeti Múzeum az 1911. év folyamán nagyon nehéz helyzetben teljesítette feladatát. Ugyanis a második muzeumi palotának évek sora óta húzódo terve az 1911. évben sem állhatott

Képek a régi Balatonfüredről.

Irtó: Zombory Gyula.

A fűredi szarkák.

Volt Bfürednek két vén szarkája, melyek — istentudja — hány szezonot éltek már végig ott Füred sétányain.

A 70-es évek fűredvendégei mindnyájan emlékezhetnek erre a két kopott madárra, melyeken csak itt-ott volt már toll, csak időbarnított bőrük pirosított ki sötétben a kusza pelyhek közül.

Úgy néztek ki, mint valami tépett Donzsuán, akit valami szerelmi harcban megfépáztak.

Egyébként kedves két jószág volt ez a két kopott szarka. Mindenki ismertek s ha nem ismerték, hát megismerkedtek vele. Velem úgy kezdtek az ismeretséget, hogy mikor a palatánok lombjai alatt üldögélve hallgattam Reiner Antonia primadonna trilláit, miket lakása nyitott ablakában szokott reggelenkint elskálázni, az én két madaram körülvetve cipőmet s ott, ahol a tyukszemek mutatkoztak, elkezdtek csóréikkal kopácsolni lábfejemet. Rájuk kiáltottam, ők rám néztek s meg volt az ismeretség.

Fürednek ezek a szarkák voltak a notórius tolvajai. Ha valami elveszett, ami fényesség, pénz vagy ékszer volt, azt bizonyosan a szarkák vitték el. A kávéházak, ebédlők nyílt terraszáról kávéskanál, cukortányérka, desszertkés, ami eltűnt, az mind a szarkák gyűjtőkamrájába került. Mert volt gyűjtőkamrájuk is.

Közel a színházhoz, melyet a »Hafaság emelt a Nemzetiségnek« egy galagonya bokor alatt lelte meg ezt a kamrát a »nemzet hárója«, Bizay. (N. b. hallgatóim olvashattak erről a speciális

alakról sokat.) Mikor Bizay feltúrta a vakantúrához hasonló halmot, nagy meglepetésére egész kincstárat talált ott. Volt ott gyűző, kis olló, stopcliger, kávéskanál, az akkori 10 kros piculák-ból marokszámra; volt aranygyűrű, ingomb, szemüveg, cvikker, (amit feledékeny öreg urak vagy matrónik hagytak a pihenő padokon); volt zsebkés, nadrágpoc, cukortányérka, órákulcs, cipőgomboló, ruhakapocs, nyakkendőűt s olyan hatmazathat, hogy mikor e lopott tárgyakat a nemzet bárója a fűredi szeretetház javára elárverezte, az akkori pénzérték szerint 32 forintot eredményezett ez a jótékony árjelítés.

Ezek a szarkák valószínűleg beilleszkedtek abba a patriárkális életbe, ami akkor folyt Füreden s mely melegséges közelségbe hozta össze Füred vendégeit.

Akkor még nem tűnt fel az a kasztkülömbőség, ami ma már igen is észlelhető.

Fürednek akkor még a tisztán elitközönség volt látogatója s ezek hamar felfedezték, megtalálták egymást. Akárhányszor lehetett látni egy csoportban legtelivérűbb magyar urainkat idegenek társaságában s aig volt társaság, hogy egy-egy állás porosz tiszt, egy szőke angol miss, vagy egy eleven francia úr ne tartózkodt volna a potpurrit.

S a két szarka rendszeren ott antisambrirozott a lábuk körül s lesett az elcsenhető dolgokra.

Ki sem gondolná, hogy ennek a két szarkának a kotnyelesege két szívnek a boldogságát milyen leleményes módon hozta létre.

Egy társaság tilt lenn a parti sétányon s várták a Siófokról érkező »Kisfaludy« gőzöst.

Javában folyt a társalgás, mikor Füred benső

területe felől, félig futva, félig repülve (mint egy kétes aeroplán) közeledik a két szarka s az első rekedt károkással beleröppөн egy fiatal hölgy ölébe s a szájából odaéjt egy karikagyűrűt.

(A kenderhajú Hochreiter úrhölgy volt ez a kiválasztott, kinek szépsége lábzan tartotta akkor egész Füred fiatalágát.)

A jelenet — elképzelhető — milyen hatást idézett elő a finom társaságban.

Sejtelmek, gratulációk, találgatások fejlődtek ki ebből a kedves aprópódból, mikor futva, szaladva oda érkezik egy huszárörnagys s udvariasan tudakozódik, hogy a szarkák, melyeket azóta folyton követ, nem hoztak-e magukkal egy jeggyűrűt?

Dehogy nem hoztak? Éppen akkor forgatta ujján az eszményi szép Hochreiter Helén.

Bemutatkozás, . . . egy kicserélt tekintet, . . . egy akaratlan pir a tiszta női arcon s az örnagy a neki nyújtott gyűrűt utánozhatlan finomsággal kínálta vissza:

»Ez a gyűrű egy égbé költözött anyagnak visszahagyott emléke, ha a bánatos özvegy ember előállhat mint kérő s visszahuzhatja ezt a gyűrűt a legszebb ujjakra, úgy kérem fogadja el s én leszek a legboldogabb halandó a földön.«

A gyűrű el lett fogadva s a fűredi fényes esküvőn ott volt a két szarka is s mintha csak tudták volna, hogy az egész dolognak ők a kezdeményezői, büszkén sétáltak a csillogó teríték asztalon s nézték, mit lehetne onnan elcsenni hamrójában?

Ma már nincsenek Fürednek szarkái. A mai kor nem szereti a naiv dolgokat, nem is olyan poetikus az élet, nem is boldogok az emberek.

testet s így a túlszűfoltosság káros hatása még mindig érhetővé vált. Különösen a könyvtár és régiségtár azok az osztályok, amelyek a legmosztalább helyzetben vannak.

A Magyar Nemzeti Múzeum Széchényi Országos Könyvtára az 1911. évben a Gyulai Pál irodalmi levelezésével és Louovics érsek irodalmi hagyatékával, a hirlaptár pedig az Amerikában megjelenő magyar hirlapok gazdag sorozatával gyarapodott. A levéltár szaporulatának legérdekesebb darabja egy, vétel útján szerzett 1492 évi okirat Beatrix királynőnek I. Ulászlóval kötött házasságáról. A leletményezett családi levéltárak száma a báró Drozpk-családdal szaporodott. Az örök letétbe helyezett családi levéltárak száma 89.

A régiségtár folytatta a Dunapentélen folyó rendszeres ásatásait; újból megindította a löszegi ásatásokat s anyagi támogatásával résztvett a szelétai barlang tudományos felkutatásában.

Az állattár, nemkülönben az ásvány-öslénytár folytatta gyűjteményének rendszeres új felállítását.

A növénytár különös súlyt helyezett a gyűjtésre s az újonnan beérkezett feldolgozására, rendezésére.

A néprajzi osztály a rendszeres hazai és külszűfoltosság gyűjteményekkel örvedetesen szaporodott. Különös gondot fordított ez osztály a magyarokkal nyelvi rokonságban lévő népeknek a helyszűfoltosság való tanulmányozására. Néprajzi anyag gyűjtetett a szamojédek és zürjének földjén, az észtek között és Kis-Ázsiában. Budapest székesfűfoltosság letétbe helyezte a Zchy Edmund fűfoltosság délszűfoltosság gyűjteményét.

Az Erzsébet királyné Emlékmuzeum gyarapodása az 1911. évben is kielégítő volt.

Az országos Liszt-űfoltosságokon a Magyar Nemzeti Múzeum egy jól sikerű Liszt Ferenc emlékkiállításal vett részt.

A Magyar Nemzeti Múzeumot 1911. évben 696.654 látogató kereste fel. A 9 ismeretterjesztő előadás 2426 hallgató volt jelen. 1911-ben 210 intézet 10548 növendék, 373 tanár, tanító vezetése mellett tekintette meg a Magyar Nemzeti Múzeumot.

A Múzeumok és Könyvtárak Országos főfelűfoltosság az 1911. évben 79 intézet fölött gyakorolt állami felűfoltosság.

Ezen intézetek segűfoltosságára és általában a tudományos könyvtárak és múzeumok fejlesztésére az állami költsűfoltosságban rendes kiadások címén 129300 K, rendkűfoltosság kiadások címén pedig 225500 K állott a kultusz-kormány rendelkezésére.

A rendes kiadások összegéből egy tekintélyes rész a felsőmagyarszűfoltosság Rákóczi Múzeum beszerzésre (25000 K), a többi pedig 64 intézet között könyvtárak, régiségtárak, néprajzi és természetrajzi gyűjtemények céljaira fordítottak.

Ezenkűfoltosság a főfelűfoltosság a közvetlen rendelkezésére álló javadalomból képző- és iparművészeti beszerzésekre, szakkönyvek és gyűjtemények vételére, butorozásokra és berendezésekre, rendezési munkálatokra, szaktanfolyam rendezésére és ismeretterjesztő előadásokra mintegy 28.215 K-at fordított.

Építkezési és beruházási célokra a rendkűfoltosság kiadásokból 15 intézet részűfoltosság 91500 K segűfoltosság.

Az intézetek fejlesztését vezetők szakszűfoltosság kiképzése által is szolgálta a főfelűfoltosság, mely célból az 1911. évben 20 napra terjedő római régészeti tanfolyam ren-

dezettelt Kolozsvárott, melyen 8 múzeumi tisztviselő és 16 más érdeklődő vett részt.

A népkönyvtári ügy állami fejlesztésére a Múzeumok és Könyvtárak Országos Tanácsa az 1911-ik évben 120.000 K felett rendelkezett. Ezen összegből a Tanács népkönyvtárak és vándorkönyvtárak létesítésére 54.575'60 K-t, közművelődési egyesűfoltosságok és más testűfoltosságok, valamint a régebben létesített gazdasági népkönyvtárak segűfoltosságára és kiegészítésére 55.100 K-t, a külföldön élő magyarok közkönyvtári szűfoltosságainak istállósítására 2200 K-t, könyvtári tértűfoltosság nyomatására, kisebb pótlások költsűfoltosságaira 2700 K-t népkönyvtárak kezelőinek jutalmazására 4000 K-t irányzott elő.

Ez összegből 32 nép- és 37 vándorkönyvtár magyarorszűfoltosság közsűfoltosságokban állított fel, öt vándorkönyvtár a Julián-Egyesűfoltosság közvetítésével Horvát-Szlavonorszűfoltosságban nyert elhelyezést, 1—1 népkönyvtár pedig Boszniában és Ausztriában szolgálja a magyarszűfoltosság ügyét.

A Tanács 40 gazdasági népkönyvtári könyvadományban, 60 testűfoltosság pénzbeli segűfoltosságban részesített. Ezenkűfoltosság 2 ausztriai és 7 amerikai intézmény megfelelő könyvadományban részesűfoltosság; végűfoltosság 55 könyvtárkezelő kapott jutalmat.

Az Országos Tanács könyvtárainak száma az 1911. évben 536-ra, az egyesűfoltosságok és más testűfoltosságok által létesítettek 603-ra emelkedett s így az 1911. év folyamán a Tanács hatáskörébe 1139 könyvtár tartozott.

Az Orsz. Szűfoltosság rendkűfoltosság közgyűlést Nagyváradon 1911. év okt. hó 8-án tartotta meg.

K Ü L Ö N F E L É K .

FOHÁSZ.

Imádkozom érte,

*Kérem a nagy Istent
Gyűfoltosságom meg téged,
Hisz nekem is fűfoltosság
A te betegsűfoltosságod.*

Hallgasd meg Istenem

*Könyörgő fűfoltosságom,
En szűfoltosság betegem
Kínlódni, szenvedni,
Hogy többé ne lássam.*

*Fűfoltosságalmát, kínjait
Osszad meg énvelem
S ez engem boldogít,
Salvaszen viselem.
Erre tanít a hit.*

— **Kérelem.** Lapunk folyó hó 1-ével a XXX-ik évfolyam III-ik negyedébe lépett; ez alkalommal tisztelttel kérűfoltosság előfizetőink, kiknek előfizetésűfoltosság lejárt, megújítani, a kik pedig előfizetési díjjal hátralékban vannak, azt mellobb bekűfoltosságítani sziveskedjenek, nenogy a lap szűfoltosságkűfoltosságában fenntartásuk történe. Tisztelttel a kiadóhivatal.

— **Kinevezések.** A kereskedeleműfoltosság m. kir. miniszter Horvath Dező dr. posta- és távirada segűfoltosságkűfoltosság posta- és táviradatikűfoltosság kűfoltosságára kinevezte. A posta- és táviradaügazgatott pedig Szafuer József csáktornyai I. osztályűfoltosság posta- és táviradakezelőt állomásán való meghagyással posta- és távirada segűfoltosságkűfoltosság léptette elő.

— **Juniális.** A helybeli keresztény és izraelita nögyesűfoltosságok által, a háztartási tanfolyam bezárása alkalmából június 28-án rendezett nyári mulatszűfoltosság fényesen sikerűfoltosság. A mulatszűfoltosság az ovoda kertjébe tervezték, de a hűvűfoltosság fordűfoltosság miatt a kertet hába díszítették fel, a mulató közűfoltosságának az ovoda kert termébe kellett vonűfoltosságnia. S a má-kor csendes helyűfoltosságok a mulató közűfoltosság jűfoltosságokdűfoltosság nem sokára záposak lettek. A

cigány huzta, ami a fiatalűfoltosságok csakhamar lánca bűfoltosság. Megindult a konfettizés, utobb a hallgatok által a nögyesűfoltosságok felajánlott kiállítás torták kisorsolása, világposta stb., ami nemcsak a jűfoltosságok fokozta, de a mulatszűfoltosság jűfoltosságok mértékben gyarapítottak. A mulatszűfoltosság csak a reggeli órákban ért véget s szűfoltosság segűfoltosságokhoz jűfoltosság a két nögyesűfoltosságok szűfoltosságait. A mulatszűfoltosságok a következő felűfoltosságok történe: dr. Hajós Ferenc, Vajda Andor 20—20, özv. Bernyák Károlyné, Wollák Rezsűfoltosság-né, Weil Józsefné (Budapest), dr. Isoó Viktor, Wollák Rezsűfoltosság, Kovács János (Damása) 10—10, Pethő Jenő, Heissenberger Ferenc 7—7, Imrey Ferenc, apátjelűfoltosságban Kisszabodka 6, Murai Róbert, Kayser Lajos, Strausz Sándor 5'50—5'50, N. N., Mózes Bernátné, Kreutz Lipót, Prostenik Gusztáv, Grész Ernő, özv. dr. Krasovecz Ignácné, Mayer Armin, Mayer Károly, özv. dr. Schwarz Albertné, Mesterich Aladár, Löbl Rezsűfoltosság, Antonovics József, Vajda Elemér, Bencsák Stana 5—5, Simon Irma 4'50, Hirschmann Adolf, Rosenberg Rezsűfoltosság, Pálya Mihályné, Gráner Mórné, Bertin Ágoston, Pataky Kálmán, Heissig Ferenc, Hidvégi Miksa 4—4, dr. Wollák Adolf (Alsólendva), Hajos József, Benedikt Beláné, Hábel Kálmán, dr. Wollák Bela, Schaffer Rezsűfoltosság 3'50—3'50, Csakathurner Hermanné, Hirschmann Leo, Gráner Hermin, Heinrich Miksa 3—3, X. Y. 2'50, Besztercezy Gábor, Samuely Ottó, özv. Czvetkovics Antalné, dr. László Beláné, Mezei Simonné, Polyák Matyás, Pecsornik Rezsűfoltosság-né, Szalmay Józsefné, özv. Klein Vilmosné, Dénes Béla, Benedikt Herman, Weller Károly (Zimony), Pogány Ernő, Deutsch Salamon, Zrínyi Károly, özv. Schwarz Jakabné, dr. Schwarz Lajos 2—2, N. N., Ács János, Behounek Mihályné, Suharipa Frigyes, Prazemca Alajos, Rónai Sándor 1'50—1'50, Kotzka Károly, Fűfoltosság Jenő 1—1 K-t; Kayser Andor, Hruska Nándor, Kovács Jenő, N. N., Potli, M. K. Szűfoltosság, dr. Grész László, Cornea Jakab, N. N., N. N., Strausz Miksa 50—50 fillért. A bevételből egy-egy nögyesűfoltosság 240'54 K került. Mindkét nögyesűfoltosság nemcsak a t. felűfoltosságkűfoltosságok, de a tanfolyam hallgatoknak is, kik a saját maguk készítette szűfoltosságok, a jűfoltosságok gyarapítása céljából, a nögyesűfoltosságok felajánlottak és árusítottak, ez úton is hátszűfoltosság köszönetet mond.

— **A kántori és kántortanítói járandóságok.** Általános a tájékozatlanszűfoltosság a kántori és a szűfoltosságkűfoltosság kántortanítói járandóságoknak az új fizetéssel szemben való megállapításánál. Tájékozatlanszűfoltosság szolgáljon: I. Azon kántortanítókna, kiknek díjlevegében és javadalmi jegyzűfoltosságkönyvegében tanítói és kántori javadalom szerepel, a két-féle járandóság együttűfoltosság 1000 K-ig tanítói javadalomnak vétetik. Pl: ha egy tanítónak, aki 1904. évi szeptember hó 1. óta működik s az államtól korpűfoltosságok címén évi 200 K-t élvez, díjlevegében és javadalmi jegyzűfoltosságkönyvegében 750 K tisztán tanítói és 520 K tisztán kántori javadalom szerepel, úgy a 750 K tanítói járandóságához a kántoriból 250 K fog hozzászámítani. Az így megállapított 1000 K helyi javadalom az új törvény alapján járó fizetési összeg — 1600 K-ig (III. fűfoltosság. 2. fűfoltosság) — 600 K államszegűfoltosságal egészítetik ki, amibe — természetesen — az eddig élvezett évi 200 K korpűfoltosságok betudatik. 2. Azon kántortanítókna, kiknek díjlevegében és javadalmi jegyzűfoltosságkönyvegében a tisztán tanítói és tisztán kántori járandóságok felűfoltosság még szűfoltosságkűfoltosság kántortanítói javadalom is

szerepel, a beszámítandó helyi javadalom megállapítása céljából a teljes tanítói javadalom és a szétválaszthatlan kántortanítóinak felerésze vétetik figyelembe. Ha a helyi javadalom még így sem érné el az 1000 K-t, úgy a tisztán kántoriból és a szétválaszthatlan kántortanítói javadalom kántorinak minősített második részéből 1000 K-ig kiegészítetik. Pl.: tisztán tanítói javadalom 900 K, szétválaszthatlan kántortanítói 600 K és tisztán kántori 400 K, úgy a helyi javadalom $900 + 300 = 1200$ K-ban állapítatik meg. Azon kántortanítóknak, kiknek összes javadalmuk szétválaszthatlan kántortanítói-nak van minősítve, a beszámítható helyi javadalom megállapítása céljából a járandóságok fele tisztán tanítóknak, fele pedig tisztán kántorinak veendő. Pl.: ha a szétválaszthatlan kántortanítói javadalom 1680 K, úgy ebből 840 K tisztán tanítói s ezen összeg a 840 K tisztán kántorinak minősített részből 160 K-val egészített ki 1000 K-ra, amely összeg aztán az államsegéllyel való kiegészítés alapjául szolgál.

— **Károly Albrecht főherceg Csáktornyan.** A hajmáskéri tüzérségi gyakorlatokról Innsbruck felé visszatérőben egy kombinált üteg volt itt pénteken átvonulóban. Ehhez van beosztva az uralkodóház egy fiatal tagja, Károly Albrecht főherceg, Károly István főherceg fia. Az üteg déiben fél 12-kor érkezett, míg a főherceg az 1 órai gyorsvonattal jött. A Zrinyi-szállóban lakott, hol a 4. és 5-ös számú termek álltak rendelkezésére. Őt óra tájban sétált tett a városban és megtekintette a régi Zrinyi-várat, melynek történeléről, általában a magyar viszonyokról kellő tájékozottsággal bírt. Este tisztársai körében megvacsorált, 10 óra tájban nyugvóra tért és reggel 7 órakor csapatával tovább ment Fridau felé.

— **Értesítő.** A csáktornyai áll. polgári fiú- és lányiskola értesítője szerint a fiú iskolába 159, a lányiskolába 153 tanuló járt, akik közül zalaik 231-en, más megyebeliek 71-en voltak. A fiúknál osztályismétlésre utasítottak 12, javítóvizsgálatot tehet 13, a lányoknál javító vizsgálatra bocsátottak 7, osztályt csak egy tanuló ismételt. A tanulók között magyar anyanyelvűnek 105 fiú és 114 leány (70%) iratkozott be. Az év történeléből kiemelkedő mozzanatok közé tartozik, hogy min. rendelet értelmében latinnyelvű különbözeti vizsgát a lányok is tehetnek, hogy 52 tanulóval kirándulás rendeztetett a Magas Tátrába s hogy a lányiskolával kapcsolatos internátusban 52 tanuló élvezet ellátást s hogy a tanév folyamán társadalmi úton szervezett Napközi Otthon is a polg. iskolában talált elhelyezést. Az önképzőkörnek 65 tagja volt s az év folyamán 14 gyűlést tartott. A kört Laitin Dániel tanár vezette. Az iskola tanári könyvtára 651, az ifjúsági könyvtár 698 műből áll. A polgári iskola igazgatója Pataky Kálmán, a tantestület 10 rendes, 2 helyettes, 1 berendelt, 2 óraadó és 4 hittanárból állott.

— **Halálkozás.** Mely részvétel okozott Szlovencsák Géza csáktornyai déliavasúti forgalmi hivatalnok elhunyt. Szlovencsák Géza 29 éves korában hosszas betegség után vált meg az élettől. Bántos özvegye siratja a korán elhunyt férjét, akit folyó hó 4-én temették el nagy részvét mellett Drávavásárhelyen. Nyugodjék békében!

— **Dalárdánk sikere.** A »Csáktornyai Iparosok Dalárdája« Veszprémben június hó 27—29-ik napján megtartott kerületi dalár-

versenyen való részvételével babért szerzett. Két darabban vett részt a IV. csoportban: »Ha meghalok« kötött és »Régi nóta« szabadon választott darabban s szabatos énekével a csoportban kitűzött díjak közül a harmadikat kapta. A dicsőség elsősorban Katz Lipót karmestert illeti, aki fáradhatatlan odaadással teljesített munkájával a dalárdát, alig két évi tennálása után, versenyképesé tette.

— **Elismerés a tanítóknak.** Már említettük, hogy Mencsey Károly állami elemi iskolai igazg.-tanító lemondott iparostanonciskolai tanítói állásáról, miből kifolyólag az iskola tantestülete tőle, a záróvizsgálat kereében, a nyilvánosság előtt elbucszított. A tantestület az ipartestület is követte. Megtartott gyűlésen Mencsey Károlynak 23 éven át szerzett érdemeit jegyzőkönyvben megörökítvén, a kivonatot egy küldöttség élén Sztrahunya József ipartestületi elnök útján nyújtotta át Mencsey Károlynak elismerő szavak kíséretében.

— **Háztartási tanfolyam.** Már mult számunkban említettük, hogy a Háztartási tanfolyam véget ért. Miután a vizsgálat szombat délután tartott meg s így a vizsgálatról akkor részletesen már nem irhattunk, ma számolunk be a záróvizsgálat fényes eredményéről. A vizsgálat nemcsak a háztartás, egészségügy, nevelésügy, élelmiszerek, sertés- és baromfitenyésztés s a konyhakertészetből leadott okos feleletekből állott, hanem kiállításra is kiterjeszkedett. Oly kiállításra, melyhez hasonló Csáktornyan még nem volt s mely egyes tanubizonyítást nyújtott a tanfolyam egészséges irányáról s a hasznáról, melyet a hallgatók a tanfolyam rendezéséből merítettek. Összesen 10 asztal állott a fágas teremben megreka különbözőléteknél különbözőbb ételmenüekkel, melyeket a tanfolyam ügyeskezű hallgatói ez alkalomra készítettek. Láttunk ott tarhonyát s egyéb levestésztákat, házi kenyeret, apró süteményeket, kalácsféléket, cukorkákat, tortákat stb. efféléket. Három asztalon pedig szebbnél szebb lehneműben gyönyörköd-hedtünk, a himzés, varrás, szabás, horgolás körében mozgó nemcsak tetszelős, de praktikus készítményekben. A vizsgálatot nagy közönség hallgatta végig s teljes mértékben csatlakozott azokhoz az elismerő szavakhoz, melyekkel a tanfolyam rendezője, Beszterczey Gábor tanár, a vizsgálat befajezésével a tanfolyam vezetőjének, Csúcs Margitnak, a szép sikerért köszönetét tolmácsolta.

— **Allandó mozi.** A Heinrich-féle mozi-ban mult héten két előadás volt. Vasárnap Az élet tavaszán, szerdán A rongyszedő érdekfeszítő drámáját hozták színre. Különösen az utóbbi kellett nagy hatást a tőzről történt felvételeivel. Derítő hatást keltettek A győztes harmadik, A cherifő, Duczi bácsi hajóskapitány, Váratlan vendég komikus jelenések. Szépek voltak a Vezuv völgyéből bemutatott képek is. Mindkét napon látogatott volt a mozi, különösen az esti előadások alkalmával. Kellemetlen azonban a pontos közönségre az a körülmény, hogy a lassan szállingózó közönség miatt fél kilenctől kilencig várnia kell, míg az előadás kezdeté veszi. Kívánatos lenne mindenkire, hogy az előadások pont fél 9-kor kezdődjenek meg.

— **A perliaki kórház ügye.** Irtek mult számunkban, hogy a perliaki trachoma-kórház Nagykánizsára akarják áthelyezni, hogy az ottani kibővítendő kórházba mint szem-kórházat beállítsák. A hír érthető konsternációt okozott egész Muraközön, de leginkább Perlakon, melyet a legérzékenyebben sújtana, ha a kórházat onnan elvinnék. Ezért Perlakról a napokban dr. Szabó Zsigmond járásorvos vezése alatt küldött-ség járt a belügyminiszteriumban, hogy a kormányt tervbe vett szándékától eltereltesk. Kérésük támogatására 12 hold földet ajánlottak fel a község részéről s állandó autobus-járatot Perlak és a murakirályi vasúti állomás között. A miniszter megfontolás tárgyává teszi a perliaki ajánlatát s így kiáltás van rá, hogy a kórház Perlakon maradjon.

— **Tűz volt mult hó 18-án Bottornyan.** Weber háza gyuladt ki és még hét gazda égett le az utcán egész az öreg Muráig. Az épületek biztosítva voltak.

— **Juhok pusztítása.** Meglehetősen rejtély előtt áll a helybeli grófi uradalom annak folytán, hogy a mult héten a Festetics Jenő gróf faczárniczai erdejében lévő juhokolban 4 kisenvedett s 6 megsebzett juhot találtak. A juhász előtt megfoghatatlan, hogy az eset hogyan történhetett. A legnagyobb valószínűség szerint valami állat követhette el a pusztítást, mert ember a megölt állatokat elvitte volna. Az ügyben a nyomozás folyik.

— **A »Csáktornyai Iparos Olvasókör«** azon tagjai, akik még tagságdíjjal hátralékban vannak, felkéretnek, hogy a hátralékot 14 napon belül kifizetni sziveskedjenek, mert ellen eselben peresítve lesznek.

— **A gyorsvonatok harmadik osztálya.** A magyar államvasutak gyorsvonatain eddig csak első és második osztályú kocsik közlekedtek. A máv. igazgatósága azonban a köz-ohajnak engedelt és egyes vonalokon próbaképpen a III. osztályú kocsikkal is kísérletezett. A próba fényesen sikerült. Ennek eredménye, hogy az igazgatóság ezúttal az összes vonalokon III. osztályú kocsikat is kapcsol a közlekedő vonatokhoz.

— **Kongresszus.** Az 1909. évi kolozsvári kongresszus elhatározásának megfelelően a m. kir. állami tisztviselők ez idén Győröt fogják metartani IV. országos kongresszusukat. A kongresszus idejéről az országos egyesület igazgató-választmánya f. évi szept. 20—22. napjait tűzte ki. A győri kongresszus tárgysorozatán találjuk a többek közt: a szolgálati pragmatika érdekében való újabb állásfoglalást, az automatikus előlépés szorgalmazását, a fizetés-és státuszrendezésből kihagyottak helyzetének javítására és a nyugdíjörvény ki nem elégitó intézkedéseinek megfelelő kiegészítésére, illetve módosítására irányuló kérélmeket, továbbá azt a javaslatot, mely az új nyugdíjalap jövedelmének tisztviselői jóléti intézményekre fordítását célozza. A kongresszus nagyon népesnek ígérkezik.

I R O D A L O M.

— **A »Vasárnapi Ujság«** rendkívül érdekes képet közli Ferdinánd bolgár királynak, mely a győzelmese uralkodót a rodostói Rákóczi-ház előtt ábrázolja. A többi képek a hét aktualitási közül a torda-aranyosvölgyi vasút megnyitását, a kaszai gazdaggyűlést, gróf Károlyi József esküvőjét, a zugligeti Kossuth-szobrot, stb. mutatják be. Egy gulya átszutatása a Dunán, József Ferenc főherceg mint festőnövendék Pásztor Árpád fölvetélei a csángókör, szintén nagyon érdekes dolgok. Szépirodalmi olvasmányok: Szini Gyula novellája Rudnyánszky Gyula verse, Kvaszy Ede regénye, egy érdekes francia regény. Egyéb közlemények: Pörge Gergely művészi rajza, képek az aradi választási közéletéről, stb. s a rendes heti rovatok Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A »Vasárnapi Ujság« előfizetési ára negydedre 50 korona, a »Világkrónika«-val együtt hat korona. (Buda-pest, IV. ker., Egyetem-utca 4.)

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika u Csáktornya

Izdateljstvo:
knjižara Strausz Sandora
kam se predplate i obznane pošiljaju.

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučijivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna ošna je:

Na celo leto 8 kor.
Na pol leta 4 kor.
Na četvert leta . . . 2 kor.
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fa
računaju.

MEDJIMURJE

Odgovorni urednik:
ZRINYI KÁROLY.

Surađnik:
PATAKI VIKTOR.

Izdatelj i vlasnik
STRAUSZ SANDOR.

Pred žetvom.

Zlate žitne klase niše lětni veter po Magjarski zemlji i ovi zlatni klasi zveksinom dozoriju se pod kosu do Peter i Pavlovoga dana. Na hamučnaj zemljaj čuje se već vesela popěvka veselih žnjačev i gde nije Božja kaštiga kvara zrokuvala, popriklie lěpi Božji dar bude nadaruval znojno i teško delo.

Sveposud se tak kaže, da mirna i zadovoljna žetva bude i samo tam bude moralo poglavarstvo reda delati, kontraktom valjanost ustanoviti, gde jeden ili dva s dugim jezikom budu probali poštene i marljive žnjače spuntati. Naši pošteni i mirni magjarski težaki pred nekojom letom spoznali su nad sobom ili nad drugemi, da bormeš nepametno je delo ostaviti, ili ne stupiti u delo na takve bedaste reći, kakve su njim predstavljali oni socijalisti, koji su je na tak zvani »štrajk« nagovorili. Pred nekojom letom takvi bezdušni nevalanci, koji još niti denes nepoznaju poljodjelavca i težaka u njegovj siromaštvi, po celim orsagu su hodili razglašuvati i nagovarjati marljivo i spametno ljudstvo, da ni se treba siliti, nije treba pogoditi se za žnjače tak dugo, doklam se žitek ne dozori, do zadnje minute. Vu silo treba pregnati gospodara i kad bude videl, da zrnje na polju vun s curi i kad bude videl, da čela letina mu pod kvar dojde, vre bude se drugač spominati s težakom, vre bude se moliti i težakom svaku žetlju vršiti.

Nisu dobro računali, koji su tak mislili, bormeš ni su. Gospodara nije moći prisiliti, da zadnju minutu drće za težaki, spameten gazda za vremena se pobrini i prebavi si delavce. Tak su anda nekoji gospodari s tudjega si prebaviti težake i stari žnjači su bez dela, bez žetve ostali, na stotine i na stotine bez zasluge.

Trsili su se potlam, da poleg stare navade vu službu stupiju, ali onda je već prekesno bilo, onda je već sve zabadav bilo. Prveši gazdi su već onda tudje težake pogodili, jerbo domaći vu nikakvo ime ni su štelu kose vu ruke prijeti i vu delo stupiti. Žal jim je bilo, da su poznane svoje težake morali ostaviti i tudje pogoditi. Bilo jim je na znanje dano, da drugo leto opet moreju nazat se pogoditi, samo kontrakta od žetve za vremena moraju podpisati, da gazda bez težakov, težak pak bez dela neostane.

Razmi se, da to su prevoljili težaki drugo leto. Ali za ono leto su bez reša ostali. Samo on zna kakva nevolja je postigla ove siromake, koj zna, da ravno vu žetvi si ovi pribaviju za čelo leto kruha. Koj neide vu žetvi na delo, čelo leto strada i gladuje tijam do druge žetve. More si svaki misliti, da on koj je tak sladkami rećmi odbil težake od žetve, koj je tak sladkami rećmi nagovoril ljudstvo, da ni se treba

pogoditi za žetvu, doklam se silje nezozori, da on više nigdar nebude podufal se vu ono mesto niti s jednom nogom stupiti, tak se boji svoje fine kuže. Naš puk je miren i sterpljiven, ali onomu nigdar nešenjka, onomu nigdar neodprosti, koj ga na zlo dopelja. Dobra nekoja godina je minula tomu, ali oni ljudi još nisu pozabili i još denes bi mu odigrali, da bi se njim još jedanput predstavil.

Težaku nikakva falinga nemore biti, ako se naprě pogodi i zaveže. Svaki seguren more biti, ako se naprě pogodi i zaveže. Svaki seguren more biti, da njegvo delo plaćeno bude, kakov god bude žitek lěpi, ili hudi. Vu kontraktu imaju juša si težaki zgovoriti, ako hudi bude žitek i za reš nebudu mogli delati, gazda jim vu penezi mora njihovo delo platiti, na dan tuliko, kak je vu onim mestu težaka navada platiti. Zakon brani težaka, da nebude zabadav delat, ali opet brani i gazdu, da ga težaki vu najvešji sili bez zroka neostaviju. Ov zakon je ravno zato napravljeni, da ništi siromakoga težaki nepodreže. Ga du nikakov zakon nebrani, da nebi stibru platil, ako je huda letina. On ravno tak mora sve naplaćke i terhe nositi, kak i onda, da je vun izverstna letina. Svaki mora prepoznati, da gazda puno je vu hujsim položaju, ako mu polje neobrodi, neg pak težak, koj svaki dan kad dela plaću dobi. Koj je pravićen, to se previdi.

Lěpo vu žetvi, makar se težak predi stane, kak popěvajući švkorjanček i neide predi iz polja, doklam zvězdice nezidu, itak se veseli Božjemu daru i s veseljom dela svoj posel. Daj Bog, da i letos s veseljom i vu zdravju pospraviju Božji dar iz polja, bormeš potrebno nam je, da jedanput takva letina bude, koja nam pretira one težke dane, koje smo lanjsko leto preživeti morali. Daj Bog, da tak bude!

Pri Rákóczijovim grobu.

Koj je za Magjarsku zemlju vojnuval, koj je najbogateši sin ove zemlje bil, koj je čelo svoje življenje za našu lěpu domovinu alduval, on kakti bez domovine vu tudji zemlji je morat živeti i vu tudju zemlju su ga pokopali. Naš presvetli kralj na stotine leta potlam nam je dopustil, da njegvo mrtvo i vu tudji zemlji počivajuće tělo se dimo spravi i da se vu onu zemlju pokopa, koju je on tak rad imal, za koju je tuliko trpel i za koju je sve alduval, kaj človek alduvati more. Dopeljali su njegve kosti dimo i tu su je pokopali s velikom svečanostjum. Sreća je Kassa varoša postigla, jerbo to je bil njegov negdašnji glavni varaš.

Izverstna i prelěpa misel je bila od onoga, koj je odredil, da letošnja zemeljskih gazdov skupština vu Kassa varošu bude se obderžavala, gde naš negdašnji najplemeniteši sin Magjarske zemlje počiva. Od ove

sednice na par korakov počivaju onoga najplemenitešoga i velikoga domoljubca kosti, kojega ime svězano je za navěk s našom slobošćinom i koj je hitil od sebe od velike ljubavi prama domovini takvoga imětka, kakvoga za ono vrěme sedem nemški knezi skup nisu imali, jerbo kak on veli, v nebo se je čul kric i plač na smrt oguljenoga i zmučenoga puka i on nije mogel si zateknuti vuha, da nebi čul ov žalosten i milosrden kric i plač. Naš glasoviti knez, prvi za kraljom vu orsagu Sv. Štefana, podigel je gori sablju za ov siromasen puk, da ga odslobodi od onih, koji ga su tak nemilosrdno i nečumurno bantuvati. Nije on to s vrho sebe načinil, da sebi vekšu čast i more biti vekše imanje pribavi, neg je podigel oružje zato, jerbo već mu nije srce dopuščalo, da premirno gleda, kak hoćeju s korenjem skup vun z fondati neogve i naše prelěpe domovine naroda takvi vandravci, koji nisu vrědni, da sunce sija na nje.

Kad je nad verećkei klanjec došel vu domovinu, kad pred jezero lět Árpád, koj nam je domovinu priskrbel, zabadav je pozval napredje plemenitaše, da k njemu stupiju i obraniju domovinu, da odslobodiju puka od teškoga i stranjskoga jarma, plemenitaši ni su ga odmah posluhnuti i dale su gledali i terpelu, kak je guli nemeć i švaba. Najpredi su oni prisegli na Rákócziovu zastavu, koji nekaj nisu imali od ove domovine, koji su vnogo terpelu za ovu zemlju, koja jim je niti svagdašnjega kruha ne dala. Najprveši sta bili iz gornje magjarske tak zvani »ruthěni«, koji su pograbili oružje za svoiega najvešćeošoga gospona, za Rakociju, da s njim skup odslobodiju tak strašno preferšenu domovinu.

Od velikoga kneza na nas ostavljena spomenica čisto nam kaže, zakaj se je moral proti vladi podići. Njegov izversten cilj i misel je to bil, da odslobodi ovu zemlju, da Magjarska zemlja magjarom ostane. To je bil cilj i zrok onomu boju, kojega je on deset lět firal za Magjarsku domovinu.

»Ne bojim se pred tobom pravićno odprti moje srce, o premlisrdni Bože — tak piše vu spomenici — jednoga čila sem imal i to, da pomorem ovaj nesrećnoj zemlji i onomu narodu, koj bez svakoga juša živi na njoj, da poterem onoga jarma, kojega naša domovina i narod tak teško je nosil. Ne me je vodila srčba, ne da korunu zadobim, neg me je vodila ona slava, koja zahtěva, da svaki sverši ono, kaj je prama domovini dužen.«

Dvě stotine lět vihri su preleteji ober domovine i denes smo tam, gde smo pred stotinami lěti bili, još zmirom zahtěvamo, da naj slobodna bude domovina. Ješ denes nesmo slobodni. Mukotrpnii kmeti, kak se vu knezovj spomenici čita, ni su za drugo nikaj mogli rećti, da je njihovu, kak za dušu, drugo je sve onih bilo, koji su od nekud

dovandrali i mučili ov puk. Strašno su lihvarili naroda. Kaj je siromaka preraslo, to nigdar nije bilo njegvo. Zato zahtévamo još i denes, da lihvaranje se naj službeno proganja.

Za Rakocija je zveksinoma tak bilo, da kaj je ova vno go terpeca zemlja splodila, to sve je vun iz orsaga odišlo po onih, koji su more biti niti nigdar orsaga ne vidi. Sve su zatepli i samo hasna su vlekli od ove zemlje, koja je tulikuput s našom krvjom poljana bila. Najdeju se i denes takvi, zato svaki gazda i gospodar naj zahtéva, da se podigne štibra onim, koji tu imaju imanje, pak drugi živiju, onim pak još bolje, koji su tu na svét došli, pak po tudjih orsagov raztépleju one peneze, koje njim je ova zemlja pribavila.

Kak sem predi rekel, za Rakocija nije od zemlje hasen poljodavca bil. Im skorom niti duša nije bila njegova, kak bi onda zemlja bila. Več je Rakoci zahtéval, da zemlja naj bude onoga, koj ju predelavte i tak naj bude njegva, da nikakva hična svoje škrample vu ovu zemlju nebude mogla zapiliti. To je glasoviten knez štel pred stotinami létmi.

Postujte Rakocijevu uspomenu!

Novi balkanski boj.

Od preseštnoga tjedna opet se je počel boj na Balkanu. Negdašnji savez, prveša braća hoću jeden s drugim zadnji račun napraviti. Turčina su potukli i sad nad velikim plénom nemoreju se zdobra naravnati, počeli su se tući. Diplomacia do zidnije vure se je trsila, da neprijateljke nekak po mirnim putu naravna, ali kak se vidi, célo delo je zabadao blo, ni su je mogli podobrikati. Prepasti, ili pak zadobiti sve od neprijateljov, toga puta si je zebrała Bulgaria. Bulgaria se je počela i s célom jakostjom se je navnela na célim frontu proti Srbiji. Zvrhu toga, jerbo se je boj službeno počel, grčki korman odredil je i zapoved dal onim bulgarskim soldatom, koji su još vu Saloniki zaostali i tam službu sveršavali, da odmah za jednu vuru naj dolenju oružje. Po kehdob pak je taj terminus minul i bulgari ni su šteli prék dati oružje, grčki regiment počeli su strélati na bulgarce i sturmom su zavzeli one hiže, gde su bulgari bili. Prvega rúšusa popidan ob peti vuri su počeli na bulgarce strélati i boj je célu noć trajal. Stanovniki od velikoga strélanja vu strahovitim strahu su bili. Najduže je boj trajal pred Bentevard Hamidom, gde najviše bulgarcov bilo skup. Bulgari do zadnje kaple krvi su se branili i samo na večer okolo devete vure je počelo henjavati strélanje.

Poglavarstvo je zaprlo vulice i nije dopušćeno bilo nikomu na vulicu stupiti. Bulgari Hagá Sofia zvano crkvu su najduže i najbolje branili. Prve prijave još nezogaju račun dati, kak veliki kvar je vu varašu i kuliku ljudstva je potučeno bilo.

Kad je boj okolo pol desete vure na Hamidie putu malo henjal, s tém bolje se je počel vu Vardar zvanim fertalju. Vnogo bombah je eksplođeralo. Od obedvé strani s velikom srditostjom se tučeju.

Ob jedanaesti vuri opet se večke strélanje započelo. Svaku hižu zoseb su morali grki zavzeti i poleg toga boj je célu noć trajal, okolo polnoći je največke strélanje se čulo i tjam do jutra je terplo.

Vulice po kojih je boj trajal, sve su spurušene. Od štukov kuglje su sve spodrle, najbolje pak na Hamidien vulici.

V jutro ob šesti vuri su stopram mogli grki zavzeti Sofia zvanu crkvu i na turen grčku zastavu deti. Grčke zarobljene soldate su dali odpeljati i tak sve pomalem je mir nastal vu varašu. Vnogo sumljivih stanovnikov su zaprli i pod istragu deli.

Med bulgarcov i med srbov na céli liniji dvajsti vur je boj trajal. Pred Oscepoljom stojezer bulgarci stoji. Srbi su sve pozicije zadržali, bulgarci su vnogo ljudstva zgubili.

Ruski korman još jedanput oštro je zapovedal bulgarskomu, srbskomu i grckomu kormanu, da odmah naj mira napraviju i svoje ablegate takij naj pošleju vu Sempétervar. Francuzki korman takodjer je podpisal ovu opomenu.

Srbski vodja prijavil je, da Istip je vu plamnu. Pred Istipom pondeljek v jutro se je počel boj. Srbski kanonéri strahovito strélanje su počeli na bulgarce. Bulgari triput su probali s bajonetami pretirati srbe. Za pol vure kak se boj počel, Istip je vu plamnu već bil i za kratko vréme céli varaš je porušeni bil. Bulgarski šeregi do zadnje minute su se branili vu varašu, ali kad je varaš se vužgal, morali su se vun pobrati. Kad su to srbi vidli, bajonete su na puške metnuli i hitili su se na bulgarce, koje su od Istipa dalko pregnali. Od bulgarcov vnogo ljudstva je opalo. Jedna druga prijava tak govori, da su srbi i Krpšite sturmom zavzeli, takodjer vu Kočanu peljanoga puta su zadobili. Od obedvé strani su vnogo mrtvih imali.

Srbi su dvajsti officirov, peldesetosem unferofficirov i sedemsto prostih soldatov vlovili. Zadobili su Drenk i Patrusin občine i na céli liniji su bulgarce nazad pretisnuli, tjam do Zletovo, i Bregalnice réke. Iz vun toga zadobili su šest brzometne stuke i četiri kol s municijom.

Kak se je med savezota boj započel. Romania odmah je odredila mobilizaciju i natim nakanenju je, da ako mir nebude nastal, odmah vdereju vu Bulgariju i tak bada ju preslihi, da mirna mora biti. Ako Romania nebude mirna, onda Bulgaria nemore se na jedenput od tri strani braniti i preslijena bude oružje doli deti.

Belgrad, július 3 Srbska armada zapoved je dobila na občitno ofenzivno. Dakle ni samu macedonski prvi i tretji šereg, neg i on, koj vu Srbiji stoji med Nis i Prot, da odmah naj prék stupiju bulgarske granice. Ov šereg proti Caribrodu ide, da po ovim putu dojde vu Sofiu. Bulgari su kratki mir prosili od srbov, da si mrtve pokopaju. Srbi su jim tak odgovorili, da oni vre sami pokopaju mrtve i bolje se budu brinili za betežnike, kak Bulgaria.

Pred Istipom i Kočanom strahovito boj je bil. Srbi su 1400 mrtvih zgubili, med kojemi je 40 officirov bilo. Poleg srbske prijave bulgarci su prék 5000 mrtvih imali. Vu Belgradu jakoj mrziju na bulgarce. Novine tak pišeju, da pred Kočanom su bulgarci bélo zastavu podigli gori i kad su srbi bizu došli, da jim oružje prék zemeju, s nenada su počeli na srbe strélati i tak jim je uspio, da su zadobili jedno srbsko bateriu.

Stampa zvane novine tak pišeju, da tak krvni boj morebili nigdar je ni bil, kak pred Istipu. Najmenje šest jezer ljudstva je

doli opalo Soldati do kolene su vu krvi stali. Plezérce su takij zaklali.

Sofia, július 3. Včera po noći je takov glas došel, da su bulgari zavzeli Saloniki. Ov glas je službeno još ni potvrđen, tuliku samu znaju, da i okolo Saloniki strahoviten krvni boj traja.

Bulgari i grki pred Vardar riekom spotaknuli su se. Od kraja su grki bili jaksi, potlam su morali pobeći. Od obedvé strani je vnogo mrtvih bilo.

Srbske novine lažeju, tak su pisale, da pred Istipom su srbi strahovito sbili bulgarce i da su dvéjezero bulgarcov i Ivanov generala vlovili. Potlam se zavzedilo, da srbi su biti bili i da od prvešega glasa niti réč je ni istina. Peter kralj je k šeregom odputuval vu Úšküb. Vu Belgrad su 2800 plezércevo dopeljali. Na céli liniji su bulgarci zadobili, pred Gevgelini je prék jezero srbov mrtvih ostalo.

Od kraja nigdar nije znati, stere novine pravično pišeju. Svaka država batrivi svoje stanovnike i ako na bojnim polju nesreća je postigne, tak dugo taj, doklam je samu moći. Od kraja navék je tak, da obedvé strani su bitku zadobile i samo potlam se zavzédi, da bormes jedna stranjka nije pravične glase dala.

KAJ JE NOVOGA?

— *Prosimo naše poštuvene predplatnike, naj nam vu novim fertalju predplatne zaostatke cim predi pošleju i predplate ponoviju.*

— **Zgubljena vura.** Ja podpisani sam zgubil jednu nikelnu žepnu vuru. Vura je dopeldek i ima od zvanaj strani magjarsku kurunu, a na ciferblattu je firma Brausweter Szeged. Vura je zgubljena pri gosponu Hencseyu, ili na velikoj oštariji. Ako je ju pošten človek našel, molim, nek ju preda u velikoj oštariji gosp. Hajasu, a ja mu dam lepo nagradu! Podgorelec Marton Robadihegy, Stridovar.

— **Ogenj.** Prošloga meseca 18 ga je ogenj bil vu Botornya vu Weberovoj vulici. Od Webera drugi sused je takaj pogorel. Pogorelo je sve skupa sedem gazdov do stare Mure. Stanja su bila osekurirana.

— **Kuliko pojéju od Europe do Amerike.** Hamburg Amerika-Linie družtva strahovito velika »Imperator« zvana ladja, večka kak nesrećna »Titanic«, sad je odišla os prvi put prama Ameriki. Putniki nisu mogli odmah na »Imperator« stupiti, jerbo je tak velika, da nemore tjam do brega dojtj, neg vun na morju mora stati i do ta je »Kobra« ladja vozila putnike. Na ladji sve se najde, kak vu jednim varašu. Dakle moći se na njoj kugljati, svaku formu labodati, još i lépoga vrta ima puno cvétljom. Bande igraju vu kavanaj, s jednom réčjom, svikak se moreju putniki na ladji zabavljati, kak i na suhom Jezero Jezakov je céli tje-den spravalo na ladju živiša, kaj je potrečno, ako na jedenput više jezero ljudstva putuje. Na jeden jedini put je potrečno: 45 jezer funtov friskoga mesa, 8500 funtov divjacične, 8 jezer funtov friski rib, 15 jezer funtov kruha, 48 jezer jajcih, 25 jezer friske skuhe, 12 jezer funtov sada, 150 ladicah limunje, 1500 kiših ostrige, 100 jezer funtov krumpira, 4000 funtov luka, 350 lagvov mele, 500 funtov muštarde, 150 funtov prpra, 300 funtov paprike, 24 jezer funtov pacanoga mesa, 8300 funtov šunke, 50 jezer funtov heringa, 2000 skatulj i 100

lagvov konzerve, 7500 funtov posušenih rib, 5500 funtov sira, 11700 funtov mleka i putra, 5500 funtov margarina, 6000 jezer skatultj vrtnih stvari konzerve, 800 skatultj glive, 2400 funtov vugorkih, 1200 funtov suhe skuhe, 5000 funtov zelja, 600 funtov orehova, 6500 funtov suhoga sada, 4000 glazov kompota, 2000 funtov pekmeza, 250 glazov kuhanoga sada, 10 jezer funtov cukora, 5100 funtov kave, 350 funtov tea, 400 funtov cokolade, 4000 funtov reisa, 18 jezer funtov graha, grašica i leče, 1500 funtov cvibaka; 700 glazov lehkoga vina, 5000 glazov bēloga vina, 4500 glazov čerlenoga vina, 3000 glazov francuzke i 2100 glazov hemsčkoga šampanjera, 2200 glazov ligera, 15 jezer litrov hamburske, 15 jezer litrov druge pive, 15000 glazov kisele vode, 3000 litrov falešega vina za marinere. Tuliko je potrebno na deset danov od Europe do Amerike. Vu ovim broju neima friške vode, koja takodjer mora biti na ladji, jerbo bez vode makar je sve drugo, itak nije moći živeti.

— **Vu Sibēriu potirano dēte.** Kačinov dvanajslēt star gimnazista vu Sēntpētervaru strelil je na grof Apratin profesora i malo ga je plazēral. Sud je na deset lēt odsudil dečeca vu Sibēriu i odmah su ga ta odpeljali.

— **Picek, kakti detektiv.** Božične dneve, kad su se najbolje spravljali k boju, odnesel je nešči sombatheljskoga hulauer-regimenta kasu, vu kojoj je dvajstj i sedem jezer korun gotovih penez bilo i više vrēdnosti vu akciah. Više mesecov je trajala istroga i jeden unteroficir, na koga su sumnjju imeli, ovo vrēme zmirom je vu reštu bil. Takodjer nazlob su zeli na jednoga officira, pri kojim su na stanu sve preiskali, ali nikaj sumljivoga nisu našli. Poleg toga officir se je moral na službi zahvaliti. Nedužno je sumnja na njega došla. Sad je jeden pic k čelu stvar na svetlost donesel i poleg njega sad nedužni nebudu duže terpeli i more biti i penezi dojdju naprē.

Znamenitoga piceka, koj je sad tak slavēn postal, 5. hulauerški regiment je od hranil. Minuče dane su ga na smrt odsudili, ali picek je to nekak vu glavu dobil i skočil je pred smrtjom vu manežku pivnicu, tam se vu jednom kmičnim kutu vu slamu skrīl. Stražamešter je već vu čelju pivnici iskal, kad je nad slamu došel. Išče vu slamu i najde nekakvu željeznu skatultju. Vužgal je šibicu i na veliko veselje najde vkrad jenu kasu. Odmah je zabil za piceka i kak je mogel bejžati, zuril se vu kancelariju, gde je veselo prijavil veliku sreću. Officiri takodjer odmah idu doli i zaistinu najdeju kasu, vu kojoj ga već onda penez ni bilo.

Picek je na put dopelal, što je bil tolvaj. Vu pivnicu drugi nišči nije mogel, kak jeden kaprol, pri kim je ključ bil. Toga istoga kaprola sbog zločestoga ponašanja, su vu Mostar kommandirali. Na kasi se pozna, da nisu ju zdavnja odprli i penezi su vu onim vremenu bili vun zeti, kad je kaprol odišel. Kaprola rodbina do onoga vremena su vu Szombathelju stanovala i kad je kaprol premešten bil i rodbina je nekam izniknula. Odmah su telegrafirali vu Mostar, da naj kaprola zatvoriju.

Regiment pak se smituvaj piceku i odredili su, da tak dugo ga budu hranili, doklam sam bude stel živeti i vu poštenju budu ga držali, kakti kokoša regimenta.

— **Kralj i predvnuka.** Iz Wallsee pišeju, da tam minuči pondeljek Waldburg-Zele grofica, rođjena Jajzabeta-Franciška nadhercegovica, kćer Marie-Valerie zdravu pucku je porodila. Dēle i mati dobro se čutiju. To je najnovēša predvnučica našega kralja.

— **Englezki kralj pri caru.** Gjörgj englezki kralj ovoga meseca prve dane bude pohodil ruskoga cara vu Sēntpētervaru. Grof Benckendorff londonski ruski konzul je već odputoval vu Sēntpētervar, da sve prepravi i da bude nazočen, kad englezki kralj tam bude došel.

— **Žalost sultanova.** Nedim Adadim herceg, drugi sin sultana po kratkim betegu je vu Konstantinopolju vumrl. Pokojni herceg tridesetdvē lēti je bil star. Sultan još samo dvoje dece ima vu življenju i to je Zia Eddin herceg i Refia hercegovica.

— **Tragēdia rezerviste.** David Lajoš mladi rezervist na jesen je moral nuter rukovati Siromaschi človek odmah je moral ostaviti svoju familiju i odputovati vu Alipasin most, kam je određeni bil. Nekoliko vremena su čekali od njega nekakov glas, ali do vezda nikakov list nije došel. Sad su dobili pismo, da je David Lajoš vu Bosniji obnored zbog toga, da nemre dimo dojtj.

— **Nora mati.** Vu občini Franken Pertzboru učitelja žena uvēk se hitro razsrdila. Minuči tork tak se je razsrdila nad decem, da sve tri je pograbila, med kojimi najstareši sin sedem lēt bil je star; vu kad je jih narivala i tak dugo vu vodu tiskala, doklam su svi tri se zadošili. Zatē je mirno k roditeljem odišla i tam se spat spravila. Tam su ju žandari našli i odmah su ju otdirali.

— **Najveška ladja.** Minuči tjedēn je došla na svētu najveška ladja vu Newjork. Kad novine pišeju, već je i odišla odonut; jezero dvēsto osēmdeset putnikov pelja sobom. Vu Newjorku trideset jezer ljudstvo je pogledalo strahovitnu ladju. Svaki je pol dolara platil. Ove peneze budu med siromasčom decom razdelili. Čeloga puta med Europom i med Amerikom, ako nije zločesto vrēme, deset danov more napraviti.

— **Iz jednoga zrna 2277 zrnov.** Bojdis plebanos vuogo lēt je probal, kak bi bilo moći više zrnja dobiti na onim istim falatu zemlje. Sad je na glas dal, da je mogel iz jednoga pšeničnoga zrna 62 lati dobiti, vu kojih je 2277 zrnih bilo. On najbolše zrnje zabere i posadi svako zrno na 15—20 centimeter dalko i deset centimeter gliboko. Kad pšenica zide i tak je velika, da listje šrom počme iti, na tri centimeter visoko omeče i to tripot napravi. Tak je mogel iz jednoga zrna po 60—80 latih dobiti. Do vezda na mekoti pedeset metercentov mu je zrasto, ali on tak veli, da i 80 metercentov more dobiti. Bormeš vrēdno bude probati. Po vremenu budemo bolje razložili, kak se mora to delati.

— **Malo dēte na pošti.** Nekakva nečimurna mati iz Budapešte je jednoga pakleca poslala vu Szegedin na Jožef Steinovo ime. Tak zvanoga človeka vu Szegedinu nē poznaju i zato su pakleca nazad poslali vu Budapest. Na pošti su odprli pakleca i na veliko čudo, malo dēte su našli nuter, koje je već tak zgnojiljilo, da nisu mogli odmah konstaterati, ali je pucka ili pak dečec. Nečimurnu mater iščeju i kak novine pišeju, već su policaji na trag došli i za par danov svikak bude beštialna mati vlovljena.

— **Stekli psi.** Vu Miškolcu kratko vrēme četerdesetpet personih su stekli psi zgrizli i poleg toga poglavarstvo je odredilo, da vu varasu svi psi se moraju sfondati. Kad je sintar k jednomu gospodaru došel, da mu psa odpelja, osem težakov se na Paul Andraša policajca postavilo. Doli su ga hitili i počeli su po njem tancali, drugi pak su odprli šintarska kola i pse su vun pustili. Težake i gospodara su potlam žandari vlovili i sudu prek dali.

— **Velika vručina.** Kak s Madrida pišeju, tam je tak velika vručina, da ljudi pomiraju. Stanovniki po danu nikud nikam nemoreju, po noči pak su tak pune vulice i občinski vrti, da se komaj gibleju. Toplomer vu hladu 39—44 gradusov vručinu kaže.

— **Peddeset mrtvih.** Parama-driavi vu američkim Curitiba varasu dinamit je eksplodēral. Kolodvorski magazin je vu zrak zletel. Od katastrofe pedeset težakov je življenje sgubilo.

— **Krvolok na žandarskih rukah.** Vu Šasdu pograbili su žandari Mezei Sivilenka Istvan zvanoga živana. Terši pak njegvo zločesto dušu više tabbine i dva človeka život. Zločestoga človeka otdirali su vu Halle, gde je od kraja sve tajil i nikaj nije stel prepoznati. Žandari nisu mu verovali i počeli su ga rotiti. Potlam je itak valual, da vu kratkim vremenu dva človeke je zaklat. Ni zdavnja je vu Sabadki bil, gde je žepnim nožom na smrt vpicil Bara Giuro dobro stojećega gazdu i pokral ga je. Žandari ga duže rotiju, jerbo tak misliju, da puno više je kriv, kak je valual.

— **Što je jakši vu čardi.** Bačmonostoro tork vjutro na putu krmavoga i mrtvoga su našli Nēmet Martin tamošnjega gazdu. Na hrbtu je streljeni, na prsah pak spikani bil. Žandari su posvedočili, da Nēmet onu noć se s nekakvami dečki zabavljaj vu čardi. V jutro su odišli iz čarde, pak sigurno posvadili su se na putu i tak su zaklati gazdu.

— **Skončal je familiju.** Gutman pedeset sedem lēt star fabrikant vu Frankfurtu strelil je ženu i dvē stareše cerke, onda pak sam sebe. Ni strēlanje vdrlu su susedi vu hižu, ali tam je već nikomu ni bilo za ponoči, svi tri su već mrtvi bili. Gutman je bogat bil, s familijom je vu najlepšim miru živēl i ravno zato neznaju, zakaj je taj grozni čin napravil.

— **Eksplodiranje bombe vu Lisabonu.** Iz Lissabona pišeju, da tam na jednim križanju minuči četrtak bomba se sprožila i više stanovnikov plezērala. Bombu je jeden dečec nesel i nekak znenada mu je doli opala. Bomba se sprožila i dečeca na falačke strgala. Sad policija to zvēda, što je bombu dal dečecu, kam ju je stel nesti i kakvoga čila su imali s njom.

Na razputju. Július 6.

Sad ovdj na razputju
Zamišljeno stojim ...
Kud došel sem po putju,
Izmučeno gledim.

Po kojem putu boljše,
Sad meni bilo bi
S palicom i s piklecom
Tak dalje vandratj ?

Pred menom su dva puti,
Na sever i na jug.
Prvi je skor brez konca,
Drugi je takaj dug.

Zakaj ja toga neznam,
Gdē čeka smrt na me ?
Da bi po onom putu
Od tud išel dalje !

Kutnyák Márton.
Keszthely.

Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén
egy három szoba, konyha
stb. mellékhelyiségek-
ből álló lakás folyó
évi október hó
1-ére kia-
dandó.

UGYANOTT FÖLDSZINT
IRODAHELYISÉGNEK AL-
KALMAS 2 SZOBA KIADÓ.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

SCHMIDT EDE • ZONGORATERME • CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és
harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . . 500 kor.-tól feljebb	
harmoniumok 150	„ „
czimbalom . . 100	„ „

Alábbi világhírű cégek raktára:
Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt & Kunz, Lauberger & Gloss, Mallvanek
Dörr, Mannberg, Kotyklewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch & Korselt, Stingl
Igen olcsó átjártzott hangszerek folyton kaphatók
∴ régiéket átcsereél ujra ∴
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

A Jókai-utcai 9. számú ház — a mai igényeknek megfe-
lelően építve — athelyezés miatt jutányosan eladó.

Bővebbet ugyanott.

Megjelent a Tolnai Világlapja 2-ik újabb díszes ajándéka!

- 1) **Lexikon második kötet**
- 2) **Zeneköltők albuma**

Akik a „Tolnai Világlapját“ állandóan veszik, e két ajándékot átvehetik

Strausz Sándor könyvkereskedésében ∴ Csáktornyan

Egy 2—3 polgári osztályt végzett jó erkölcsű fiú

tanulónak

felvétetik

évs 2—3

Gráner Testvérek

fiúسر és norinbergi árú kereskedésében
CSÁKTORNYÁN.

Vigyázz!

Eladatik egy szép **AUTOMOBIL 36.**
H. P. 6 üléses és tartalék kerekek.
Továbbá: **1 PUCH MOTOR, 1 LAURIN KLEMENT,** jutányos árban; aki venni szándékozik siessen.

Cím: **Lovrenčić Luka,** Varasd, automobil, motor, kordély és varrógép kereskedése.
Automobilok, motorok és kordélyok műhelye, a gépészet és lakatosmunka terén elvégez mindennemű javításokat.

Lovrenčić Luka.

Spincič és Kukuljevič-utca sarkán.

évs 3—3

Pozor!

Prodaje se jedan **lepi AUTOMOBIL 36.** H. P. sa 6 sjedala i rezerva kotači.
Nadalje: **1 PUCH MOTOR, 1 TORPEDO sa MUSKOLIMA, 1 LAURIN KLEMENT,** sve uz jeftinu cijenu; tko kupiti želi neka se požuri.

Naslov: **Luka Lovrenčić,** Varaždin, trgovina automobila, motora, dvokolica i sívačih strojeva.

Radionica za automobile, motore, dvokolice; obavlja sve popravke spadajuće u strojárski i bravarski obrt.

Luka Lovrenčić

ugao Špincičeve i Kukuljevičeve ulice.

Az emberi kéz mint sérvkötő

SENSATIÓS TALÁLTMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

POBBITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet
BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarotico

vattával ♦ Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SÁNDOR) papirkereskedésében Csáktornyán

Uj dohánykísáruda. Csáktornyán a nagytözsde régi helyiségében (Árpád-utca, Dr. Kovács Lipót ügyvéd házában) **Iolyó évi július hó 1-én**

KISTÖZSDÉT

nyitottam. — Mindennemű dohány-, szivar- és szivarkagyártmányt, váltót, okmány- és levélbélyegeket, postai értékcsikket, szivarkahüvelyt, képes levelezőlapokat minden minőségben és kellő mennyiségben állandóan raktáron tartok.

A közönség szives pártfogását kérve, maradok teljes tisztelettel

ÖZV. FISCHER SIMONNÉ.

599 7—25

1878 óta! Mindenütt bevált, híres közkedvelt minden létező háziszert felülmul.

A valódi CENTIFOLIA-kenőcs

(ezelőtt úgynevezett csodakenőcs)

EREJE ÉS HATÁSA:

Megakadályoz a megszüntet vérméregzést. Operációkat tesz feleslegessé. Használat szoptatósnak, tejmennyiségének s emelő megkeményedés ellen. Orvászás bármilyen elavult bántalmaknál, sebes és feltört lábknál, sebeknél, dagadt lábknál, csontszánszál is, kard-, szúr-, lött-, vágott-, zúzott sebeknél, idegen testek eltávolítására, mint: üveg-, szálka-, por-, seprő-, tűke- stb., mindenféle daganatnál, fokélynál, kinövésnél, karbunkulussnál, képződéseknél, épp így ráknál, továbbá feregél vagy rothadásnál, menés által feltört lábknál, bármely ágái sehnél, elfagyott testrészeknél hosszú betegségekkel előforduló felfekvésnél, nyakdaganatoknál, vérkeletésnél, felfolyásnál valamint kipállás ellen gyermekeknek stb. kiváló és biztos gyógyhatású.

Két doboznál kisebb rendelés nem lesz szállítva. Szétküldés utánvétellel, vagy a pénz előzetes bekládása ellenében. Két tegely ára K 250. Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árcsökkentés.

Budapesten kapható: **Török József** gyógyszerüzében s a legtöbb gyógyszerüzében. Nagyban kapható **Thalmayer és Seitz, Hochmeister** utódai és **Radanovits Testvérek** drogeriáiban Budapesten, valamint az ország minden gyógyszerüzében. — A hol nincs lerakat, ott rendeljünk: **THIERRY A. Órangyal-gyógyszerárúházból PREGRADA (Rohitsch-Sauerbrunn mellett).**

THIERRY'S BALSAM
ICH DIEN
Allein echter Balsam aus der Schutzhofen Apotheke des A Thierry in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.

ZENEINTERNÁTUS

Csáktornyán (Zala megye) Vasút-utca 6., oly fiatal hölgyek számára, kik magukat a zenében kifejezni óhajtják.

Teljes ellátás, alapos zenei oktatás, esetleg idegen nyelvek tanulása. Anyai felügyeletéről, testi és lelki nevelésről gondoskodik

SCHMIDT EDÉNÉ zenekonzervatoriumot végzett zenetanítónő.

Kívánatra részletes prospektust küld.

felsőleges ízű fehér vagy aranyárga csemege mézet

5 kg-os csinos postadobozokban 10 K szállít bérmentve a „MÉH“ a magyar méhészek értékesítő szövetkezete, Budapest, Váci-ut 108 af. Szakkérdésekben díjtalan felvilágosítást!

Gabona árak. — *Clona žitka.*

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	20 00 —
Rozs elsőrendű	Hrz	14 00 —
Árpa	Ječmen	13 00 —
Zab	Zob	15 00 —
Kukoricza	Kuruza suha	17 00 —
Fehér bab új	Grah beli	18 00 —
Sárga bab	• zuti	14 20 —
Vegyes bab	• změšan	14 00 —
Kendermag	Konopljenose	20 00 —
Lenmag	Len	18 00 —
Tökmag	Koščice	26 00 —
Bükköny	Gralorka	16 00 —

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Elsőrangú kénas hővizű radioaktív gyógyforrások; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőlégszánsavas- és villamos-viafürdők. A fürdők kitűnő eredményel használatnak főleg czusos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben a altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezelés, jutányos árak. Gyógy- és zenéjű ninc. Prospektus ingyen és bérmentve kiki.

AZ IGAZGATÓSÁG.

2005/ik. 913. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy dr. László Béla ügyvéd általi képviselt Poszdi Antal drávaszentmihályi lakos végrehajtónak Bacsalstvánné szül. Poszdi Dorottya drávaszentmihályi lakos végrehajtást szenvedett elleni 14 kor. 50 f. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az utóajánlati árverést a V. 27. §-a alapján tekintettel dr. Kovács Lipót csáktornyai ügyvéd utóajánlatára elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 14 kor. 50 f. tőke, 9 kor. 80 f. végrehajtás kérelmi, 18 kor. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítésé végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó s a végrehajtást szenvedő tulajdonát képező dr.-szl.-mihályi 405 sztkvben 133 hrsz. a. felvett ingatlan $\frac{1}{10}$ része 283 kor. 80 f., az u. o. 405 sztkvben 149 hrsz. ingatlan $\frac{1}{10}$ része 434 kor. 50 f., az u. o. 277 sztkvben 29 hrsz. alatt felvett ingatlan $\frac{1}{10}$ része 660 korona becsáron.

1913. évi július hó 16-án d. e. 10 órákor Drávaszentmihály községházánál dr. László Béla csáktornyai ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melyen alul az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírral a kiküldött kezéhez letenni és pedig 28 kor. 03 f., 43 kor. 45 f. és 66 koronát.

Vevő a mennyiben a kikiáltási árnál nagyobb ígéretet tett, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt, a másodikat ugyanattól 30 nap alatt a harmadikat ugyanattól 45 nap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. Árverési vevő a beigért árverési vételáron felül az utóajánlati árverés foganatosítási költségeket is viselni tartozik.

Csáktornya, 1913. május 15.

664

990/1913. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósg 1913. évi V. 37/1. sz. végzése következtében dr. Schwarz Lajos ügyvéd által képviselt Strausz Sándor javára Muraszentmária község ellen 571 K 60 f. s jár. erejéig 1912. évi nov. hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1000 K-ra becsült következő ingóságok u. m. 4 drb. bika nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. bíróság 1912. évi V. 37/3 sz. végzése folytán 571 K 60 f. tőkekövetelés, ennek 1911. évi jan. hó 1. napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 88 K 05 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Muraszentmárián alperes házánál leendő megtartására

1913. évi július hó 21. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. tc. 107 és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlak, 1913. júl. 1. 662

635 sz. 1913. végreh.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bír. végrehajtó az 1881. évi LX. tc. 102. § értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbírósgnak 1913. évi V. 207/6 sz. végzése következtében dr. Reményi Zoltán ügyvéd által képviselt Breuer Ferenc javára 197 K 27 fill. s jár. erejéig 1913. évi május hó 15-én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 1342 koronára becsült következő ingóságok u. m. paja, kocsi, szekrény, üzleti felszerelés és áruk nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járásbírósg 1913-ik évi V. 207/7 sz. végzése folytán 197 K 27 f. tőkekövetelés, ennek 1913. évi március hó 14 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 80 K 40 f-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Murakirályon alperes lakásán leendő megtartására

1913. évi július hó 18-án d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. LX. tc. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. tc. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Perlak, 1913. jun. 25. 661

HIRDETÉSEK

FELVÉTEKNEK E LAP KIADÓHIVATALBAN!

Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rakóczi-utca híze broj 18. poleg Kraljevskoga suda.

Ima takaj trgovinu od najbolše vrsti

vapna.

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz naj-falešu cijenu. Koji treba cijeli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razcije-pana suha bukova drva na vagu.

2172/ik. 913.

I. Arverési hirdetmény.

A csáktornyai kir. járásbírósg közhírré teszi, hogy dr. Lendvai János szombathelyi ügyvéd által képviselt Kosztolicz Izrael szombathelyi bej. cég végrehajtónak Reich József farkashelyi lakos végrehajtást szenvedett elleni 370 K tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében az utóajánlati árverést a Vu. 27. §-a alapján tekintettel a Csáktornyai Takarékpénztár utóajánlatára elrendelte, minek folytán végrehajthatónak 370 K tőke, ennek 1906. július hó 6 napjától járó 6% kamata, 33 K 90 f. perli, 15 K 60 f. végrehajtás kérelmi, 27 K 45 f. árverés kérelmi és a még felmerülendő költségekből álló követelése kielégítésé végett a nagykanizsai kir. törvényszék és a csáktornyai kir. járásbírósg területéhez tartozó a végrehajtást szenvedett nevén álló a vashegyi 1075 sztkvben 642/a/2 hrsz. a. felv. ingatl. fele része 3421 korona becsáron.

1913. évi július hó 15-ik napjának d. e. 10 órájkor Vashegyi községházánál dr. Lendvai János szombathelyi ügyvéd vagy helyettese közbejöttével megtartandó nyilvános bírói árverésen eladtni fog.

Kikiáltási ár a fentebb kitelt becsár melynel alacsonyabb áron az ingatlan el nem adatik.

Árverezni kívánók tartoznak a becsár 10%-át készpénzben vagy óvadékképes papírral a kiküldött kezéhez letenni és pedig 342 kor. 10 f.

Vevő amennyiben a kikiáltási árnál nagyobb ígéretet tett, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részben, még pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 15 nap alatt a másodikat ugyan attól 30 nap alatt a harmadikat ugyan attól 45 nap alatt minden egyes vételári részlet után az árverési napjától számítandó 5% kamatokkal együtt az árverési feltételekben meghatározott helyen és módzatok szerint lefizetni. Árverési vevő a utóajánlati árverés foganatosítási költséget a ígért vételáron felül viselni tartozik.

Ezen hirdetmény kibocsátásával egyidejűleg megállapított árverési feltételek hivatalos órák alatt a csáktornyai kir. járásbírósg telegkönyvi osztályánál, Vashegyi község előjáróságánál megtekinthetők.

Csáktornya, 1913. máj. 26.

663

405 sz. 1913. végrh.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaki kir. járásbíró-ságnak 1913. évi V. 207/1 számú végzése következtében dr. Reményi Zoltán ügyvéd által képviselt Fluss József és Társa javára 144 K 80 f. s jár. erejéig 1913. évi április hó 8-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 950 koronára becsült következő ingóságok u. m. pajta,

kocsi, szekrény és áruk nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a perlaki kir. járás-bíró-ság 1913. ik évi V. 207/2. sz. végzése folytán 144 kor. 80 f. lökekövetelés, ennek 1913. évi apr. hó 1. napjától járó 5% ka-matai, eddig összesen 63 kor. 63 fill-erben bíróság már megállapított költségek erejéig Murakirályon alperes lakásán leendő meg-tartására

1913. évi július hó 18-ik napjának d. e. 10 órájára

határidőül kitzetlik és ahhoz a venni szán-dékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg.

hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX t.c. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett a legelőbbel ígérőnek becsáron alul is el fognak adni. Ezen árverés az eddigi összes foglaltatok érdekében szintén megtartalni fog.

Amennyiben az elárverezendő ingósá-golat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.c. 120. § értelmében ezek javára is elrendeltetik

Perlak, 1913. jun. 25.

660

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos s kereskedő előfizetőink cégét e rovatban díjmentesen közöljük

<p>Pék: Petrics Viktor Csáktornya Petrics Ágoston Csáktornya</p> <p>Bőrkereskedő: Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p>Borbély és fodrász: Némedi Nándor Csáktornya Mik Szilárd Csáktornya</p> <p>Mézeskalácsos és v'asz-gyertyaöntő: Tihanyi Mihály Damás</p> <p>Butorraktár: Horák Ödön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya</p> <p>Hirschler Armin Varazdin</p> <p>Cipész: Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városház épület</p> <p>Mesko Bálint Csáktornya</p> <p>Divatárház: Liszt és Brodnyák Stridóvár</p>	<p>Eredeti Singer varrógépek: Singer Co. Csáktornya Árpád-utca</p> <p>Férfi szabó: Iváncsics Ignác Csáktornya Bedics Ferenc Csáktornya Ramfl Sándor férfi szabó és angol női felöltő készítő Csáktornya</p> <p>Férfi- és nőidivatárú: Zrinyi Viktor Csáktornya</p> <p>Fűszerkereskedés: Mayercsák Béla (kőszén, faszén, magvak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára Csáktornya</p> <p>Gráner Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Stráha Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kísszabodka Toplák György Drávasiklós</p> <p>Kávéház: Földes Mór Zrinyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p>	<p>Kötélgyártó: Dornik Rezső Csáktornya</p> <p>Kőfaragó és sirkőkészítő: Terszbenyák Bódog Csáktornya</p> <p>Mészáros: Antonovics József Csáktornya</p> <p>Órás- és ékszerész: Pollák Bernát Varazdin</p> <p>Pezsgőgyár: Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p>Szállító és deszkakereskedő: Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p>Uri- és nőidivat, játék- és díszműűaru: Kelemen Béla Csáktornya</p> <p>Vaskereskedés: Bernyák Károly utoda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p>Fényképező: Ifj. Kovacs István Csáktornya</p>	<p>Vendéglők: Hajas József Csáktornya Pecsornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Bogala István vendéglő »A vasúthoz« Csáktornya Singer Salamon Kísszabodka Kalehbrunner Ferenc, Stridóvár Sőtörv János Drávanagyfalu Deutsch Adolf, nagyv. Drávasárhely Kovács Mihály korcsm. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentilona Fogelstock András Budapest, VII., Klau-zál-tér 13. Kozják Mihály Kísszabodka Baumhack Rezső Szentilona Sostericus István Ráczkanizsa Reiner János Pélanézi svanyuviz köz-ponti raktár és szállítási vállalat Ligetfalva</p> <p>Vászonkereskedő: Szivonesik Antal Csáktornya</p>
---	---	---	--

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkötészet: STRAUSZ SÁNDOR Csáktornya

KÉREM

fizesse elő a pártoktól és kormánytól független legértelmesebb legnívósabb budapesti napilapot

Az Ujság-ot

== ELŐFIZETÉSI ÁRA: ==

- Egy hónapra 2 K 40 fillér
- Negyed évre 7 K — fillér
- Fél évre 14 K — fillér
- Egy évre 28 K — fillér

Nyáron át mindenüvé utána küldjük Az Ujságot még akkor is ha naponként változtatja tartozkodási helyét.

cim: Az Ujság kiadóhivatala Budapest VII., Rákóczi-ut 54.